

Datum
2021-03-04
Vår referens
Thomas Bull
Trygghetsutvecklare
thomas.bull@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Motion av Niclas Röhr (M) om utökat ansvar för P-vakter STK-2020-406

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har mottagit motion av Niclas Röhr (M) avseende förslag om att ge kommunstyrelsen i uppdrag att utreda möjligheterna att utöka parkeringsvakternas befogenheter och ge dessa möjlighet att bötfälla vid nedskräpning och klotter. Motionären refererar till teorin ”Broken Windows”, som är en teori inom kriminologin och refererar även till artikeln ”The spreading of disorder” som har publicerats i tidskriften Science. Motionären hänvisar till att studien, i artikeln, beskriver olika experiment där man bland annat undersökt människors reaktioner på nedskräpning och att studien visade att nedskräpad plats lockade fler att fortsätta skräpa ner, än om samma plats var renstädad.

I motionen föreslås kommunfullmäktige besluta att:

- Kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen att utreda möjligheterna att utöka parkeringsvakternas befogenheter och ge dem möjligheter att bötfälla för nedskräpning samt klotter.

Ärendet har lämnats till tekniska nämnden för yttrande. Nämnden har i sitt yttrande beskrivit att det inte finns förutsättningar för parkeringsvakter att bötfälla då utdömandet av böter ankommer på den domstol eller rättskipande förvaltningsenhet, så som exempelvis polismyndigheten, som i lag eller annan författning givits rätten att meddela böter. Någon sådan rätt har inte givits kommuner eller kommunala bolag.

Förslaget är att anse motionen vara besvarad.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige anser Niclas Röhrs (M) motion om utökat ansvar till parkeringsvakter besvarad med hänvisning till vad som redovisas i ärendet.

Beslutsunderlag

- Motion av Niclas Röhr (M) om utökat ansvar för P-vakter
- Följebrev Motion av Niclas Röhr (M) om utökat ansvar för P-vakter, STK-2020-406
- Motion av Niclas Röhr (M) om utökat ansvar för P-vakter
- Mail: Följebrev Motion av Niclas Röhr (M) om utökat ansvar för P-vakter, STK-2020-406

- Remissvar från tekniska nämnden
- Tekniska nämnden beslut 200923 § 317
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 210412 Motion av Niclas Röhr (M) om utökat ansvar för P-svakter

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2020-12-21

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2021-04-12

Kommunstyrelsen 2021-05-05

Kommunfullmäktige 2021-05-20

Beslutet skickas till

Motionären

Tekniska nämnden

Ärendet

Kommunfullmäktige har mottagit motion av Niclas Röhr (M) avseende förslag om att ge kommunstyrelsen i uppdrag att utreda möjligheterna att utöka parkeringsvakternas befogenheter och ge dessa möjlighet att bötfälla vid nedskräpning och klotter.

Motionen

Motionen beskriver att polisen är överbelastad att de tvingas lägga ärenden på hög och därför behöver stöttning genom att uppdrag, avseende lättare brottstyper, fördelas med annan part och syftar då på parkeringsvakter. Motionären hänvisar till teorin ”Broken Windows”, som är en teori inom kriminologin,¹ och refererar bland annat till artikeln ”The spreading of disorder” som har publicerats i tidskriften Science. Motionären hänvisar till att studien, i artikeln, beskriver olika experiment där man bland annat undersökte människors reaktioner på nedskräpning. Det visade sig att när en plats var nedskräpad lockade det fler att fortsätta skräpa ner, än om samma plats var renstädad. I studien genomfördes sex olika fältexperiment, där människors beteenden studerades i olika miljöer. Slutsatsen som forskarna drog var att om ett beteende som bryter en norm blir vanligare, kommer det också att påverka vår anpassning till andra normer negativt. Som exempel ledde förekomsten av graffiti till mer än dubbelt så många nedskräpare och även till grövre brott som stölder.

I syfte att förebygga brott och återuppbygga den upplevda tryggheten i Malmö föreslår motionären att:

- Kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen att utreda möjligheterna att utöka parkeringsvakternas befogenheter och ge dem möjligheter att bötfälla för nedskräpning samt klotter.

Yttrande från Tekniska nämnden

Ärendet har lämnats till tekniska nämnden för yttrande. Nämnden har i sitt yttrande beskrivit att det inte finns förutsättningar för parkeringsvakter att bötfälla då utdömandet av böter ankommer på den domstol eller rättskipande förvaltningsenhet, så som exempelvis polismyndigheten, som i lag eller annan författning givits rätten att meddela böter. Någon sådan

¹ Beskrivning av teorin ”Broken Windows” https://sv.wikipedia.org/wiki/Broken_Windows

rätt har inte givits kommuner eller kommunala bolag.

Tekniska nämnden har i sitt yttrande beskrivit vilka lagstöd och befogenheter som gäller. I miljöbalken (1998:808) anges i 29 kapitlet 7 och 7a §§, att den som skräpar ned utomhus på en plats som allmänheten har tillträde eller insyn till döms för nedskräpning till böter eller fängelse i högst ett år (7 §) samt att den som begår en gärning som avses i 7 § döms för nedskräpningsförseelse till penningböter, om nedskräpningen är att anse som mindre allvarlig (7 a §).

Redan begreppet "döms" visar således att det är ett brott. 29 kapitlet miljöbalken har också rubriken Straffbestämmelser och förverkande. Att nedskräpning är ett brott för vilket böter kan förekomma innebär således att utdömandet av böter ankommer på den domstol eller rättskipande förvaltningsmyndighet, så som exempelvis polismyndigheten, som i lag eller annan författning givits rätten att meddela böter. Någon sådan rätt har inte givits kommuner eller kommunala bolag och kan således inte meddelas av kommunala parkeringsvakter.

Det kan därtill påpekas att kommunala parkeringsvakter i enlighet med lag (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning utövar övervakning av efterlevnaden av sådana föreskrifter om parkering eller stannande av fordon som omfattas av ett förordnande enligt 1 § lagen (1976:206) om felparkeringsavgift. I denna sistnämnda lag anges i 5 § att har fordon stannats eller parkerats i strid mot föreskrifter som avses i 1 § samma lag, får parkeringsanmärkning meddelas av en polisman eller av en sådan parkeringsvakt som avses i lagen (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning. Parkeringsvakter kan således meddela anmärkning som leder till en felparkeringsavgift. Parkeringsanmärkning utgör således inte böter.

Tekniska nämnden beslutade även att uppdra åt sitt arbetsutskott att i skrivelse uppmana kommunstyrelsen att, i sin tur, tillskriva berört departement inom Regeringskansliet med uppmaning om att tillgodose för den i motionen föreslagna åtgärden erforderliga lagändringar.

Tekniska nämnden föreslår kommunfullmäktige att anse motionen vara besvarad.

Stadskontorets bedömning och förslag

Tekniska nämnden har utrett möjligheterna för att utöka parkeringsvakternas befogenheter och ge dessa möjlighet att bötfälla vid nedskräpning och klotter. Utifrån nuvarande lagstiftning är detta inte möjligt. Nämnden har i sitt yttrande uppmanat kommunstyrelsen att tillskriva berört departement inom Regeringskansliet med uppmaning om att tillgodose för den i motionen föreslagna åtgärden erforderliga lagändringar.

Kommunstyrelsens arbetsutskott tillskrev Justitiedepartementet 2019-02-08 med syfte att få till en ändring av gällande lagstiftning för nedskräpning. I skrivelsen framfördes att Malmö stad vill få förutsättningar att motverka nedskräpning genom att till exempel ge parkeringsvakter möjlighet att utfärda en nedskräpningsavgift för den som skräpar ner.

Justitiedepartementet har vidare sänt skrivelsen till Miljödepartementet. Vid kontakt med Miljödepartementet ges besked om att ärendet fortfarande finns kvar på departementet. Ansvarigt kansliråd på Miljödepartementet framför beträffande frågan om att sanktionsväxla så att parkeringsvakter ska ges möjlighet att bötlägga privatpersoner som skräpar ned bedöms kräva en djupare analys.

Med beaktande av tekniska nämndens yttrande föreslås att anse Niclas Röhrs motion om utökad ansvar till parkeringsvakter besvarad.

Ansvariga

Heléne Norberg Direktör

Magdalena Bondeson Sektionschef

Andreas Norbrant Stadsdirektör